

§ 9. Організація християнської церкви в Середньовіччі у V–XI ст.

1. Із запропонованих слів та словосполучень виберіть ті, які «суперечать» одне одному, і запишіть їх у схему.

Догма, єпархія, єресь, інвеститура, церковна ієрархія.

2. Виберіть речення, у яких йдеться про позитивні впливи середньовічної християнської церкви

- ☐ Обмежувала волю і вибір людей, жорстоко поводитися із суперниками.
- ☐ Дбала про мораль, розвивала богослов'я та філософію.
- ☐ Гальмувала технічний поступ.
- ☐ Запроваджувала періоди «Божого миру», коли припиняли воювати.
- ☐ Навчала результативно господарювати.
- ☐ Перешкоджала розвиткові наук, що «підривали» її впливовість.
- ☐ Піклувалася про знедолених та бідних.
- ☐ Втручалася в управління державами, що призводило до конфліктів.
- ☐ Оберігала історико-культурні пам'ятки.

3. Заповніть пропуски або допишіть речення. Числа і слова-підказки дізнайтеся з § 9 підручника. Століття записати римською цифрою

Східна (православна) християнська церква не мала єдиної столиці. У містах _____, _____, _____,

_____ перебували кілька її очільників – _____.

Після експансії арабів найавторитетнішим поводителем став Патріарх _____, Він зазвичай корився імператорові Візантії.

Для християн західного обряду головним містом був _____, тому західну (католицьку) церкву очолювали _____.

Спочатку вони теж корилися королям. Проте в _____ р. Піпін Короткий спеціальним документом затвердив Папу Стефана керівником незалежної держави, що простягалася через Центральну Італію. В історії цей документ відомий як «_____».

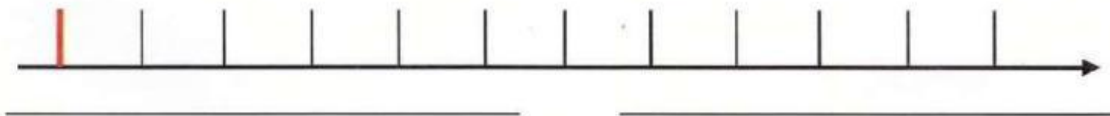
Завдяки йому папи римські, по суті, зрівнялися з європейськими володарями та почали відігравати першорядні ролі в ухваленні важливих рішень. Від _____ ст. в духовне життя Рима взяли втручати німецькі правителі. Вони домоглися права _____ – призначення довірених людей на церковні посади, що понижувало значущість вищого католицького духовництва.

4. Розгляньте схему ліворуч. Віднайдіть у ній помилки, та перетягніть праворуч на відповідні місця, щоб вийшла правильна схема.

6. Розв'яжіть хронологічну задачу.

Як ви знаєте, у 754 р. Піпін Короткий спеціальним документом затвердив Папу Стефана керівником незалежної держави в Центральній Італії. А в 1054 р. християнська церква поділилася на дві: західну (католицьку) та східну (православну). Скільки років, століть минуло між обома подіями? Позначте дати на лінії часу і запишіть обчислення.

7. Вкажіть головні джерела збагачення католицької церкви в епоху Середньовіччя (декілька відповідей)

☐
☐
☐
☐
☐
☐
☐

- платня за богослужіння
- платня за церковні обряди
- торгівля індульгенціями
- симонія (продаж церковних посад)
- церковна десятина
- надання кредитів
- земельні дарування

8.

Вкажіть причини церковного розколу

- ☐ розпад Римської імперії на Західну і Східну, кожна з яких бажала мати власну церкву
- ☐ у Східній Римській імперії переважало грецьке населення, у Західній – латинське і латинізоване, це зумовлювало церковні відмінності в тлумаченні християнського віровчення, в обрядах
- ☐ боротьба за сфери впливу між папою і патріархом
- ☐ Римські папи намагалися керувати патріархами, а це викликало супротив

9.

Вкажіть характерні ознаки середньовічної католицької церкви

- ☐ вчення – Дух Святий виходить від Бога -Отця і Бога -Сина
- ☐ Целібат
- ☐ Богослужіння тільки латинською мовою
- ☐ Богослужіння національними мовами
- ☐ Причащення прісним хлібом
- ☐ Піз час богослужіння можна сидіти
- ☐ Під час богослужіння не можна сидіти
- ☐ Допускається шлюб священників
- ☐ Церковна музика на органі
- ☐ Церковні піснопіви, заборона гри на музичних інструментах

10.

Як називали людину, яка відступилась від догм панівної релігії? (пишемо в називному відмінку з малої літери)

11. Розгляньте мініатюру. Чому чоловік приймав благословення від Папи Римського в такій позі? Що вона означала?

Благословення від Папи
Римського, мініатюра,
XIV ст.